

Johan Pehrson: Almedalstal 2023

Talare

Johan Pehrson
Partiledare för Liberalerna

Datum

1 juli 2023

Plats

Almedalen

1 Jag började gråta när jag stod där. Där i Farsta Centrum. Vid minnesplatserna
för de två människor som några dagar innan hade mördats just där. Jag kom
från ett möte hos socialtjänsten i Farsta tillsammans med vår partisekreterare
Gulan Avci. Vi hade tillsammans med medarbetare och fack diskuterat första
5 linjens socialtjänst.

Vi var många som grät och flera lade ner blommor. Uppgivna människor på
torget kom fram och krävde svar på vad vi tänker göra åt det galna mordandet.
De var upprörda, det förstår jag. Många har för länge blundat för det som lett
10 Sverige hit.

Mitt korta svar var, för att pressa tillbaka skjutandet, sprängandet och
mordandet behövs en stålhandske som krossar gängen. Men det räcker inte med
att vi burar in förövarna när nya gatusoldater står redo att fylla deras skor. Det
15 förebyggande arbetet — lovikkavanten — är avgörande. Jag pratar om en
socialtjänst som med ny kraft kan kliva in tidigt, en skola där lärarna får hjälp att
ge barnen en stabil grund och där föräldrar tar ansvar för sina barn. Detta ihop
kan få Sverige på trygga fötter igen. Men det kommer att ta tid och det kommer
att krävas uthållighet.

20

Mitt i den bedövande sorgescenen i Farsta centrum ser jag tre killar i yngre
tonåren vila på sina cyklar. De har varsitt fiskespö nedstucket i sina ryggsäckar.
Säkert i samma ålder som den yngsta mördade. De inledde precis sitt sommarlov
som ungdomar ska göra. Med varsitt fiskespö som en skarp kontrast till
25 kalashnikovens offer.

25

Mitt i sorgen fanns också hoppet. Två Sverige – på ett och samma torg. Killarna
med fiskespöna visar att det finns ett Sverige bortom gängens mördade. Ett
tryggare Sverige är möjligt — om vi tar ansvar här och nu för en bättre framtid!

30

Almedalsvänner,

35 Det är fint att vara tillbaka i Visby. Här praktiserar vi demokratin mellan
valdagarna. I seminarier, debatter, runt runda bort och på mingel pågår det
genuina samtalet mellan oss medborgare i olika roller. Mellan alla experter och
alla vi som vill veta mer. Mellan alla som önskar förbättra samhället i sin närhet,
och alla vi som faktiskt sitter med en verktygslåda för större samhällsinsatser.
Allt i en unik och öppen medeltidsmiljö.

40

Ing-Marie Wieselgren var en sådan superexpert som jag mött i årtionden — just
här. Med kunskap, värme och erfarenhet kämpade hon för samhällets mest
utsatta. Låt oss aldrig glömma hennes gärningar och insatser. Vi ska hålla lågan
brinnande!

45

Sist jag stod på den här scenen var jag ny i rollen som partiledare för Liberalerna.
Jag lovade arbeta för en ny borgerlig regering — och det blev en ny borgerlig
regering. Med ett starkt inflytande för Liberalerna – borgerlighetens
mittenankare.

50

Jag pratade om att vi behöver göra upp med missriktad välvilja i skolan och
återgå till skolans basala grunder. Jag pratade om att vi ska lägga om
integrationspolitiken så att vi fokuserar på språk, jobb och personligt ansvar.
Detta blir nu också verklighet. Så att fler människor som kommit hit också
55 kommer till sin rätt. Sverige skulle inte klarat sig utan invandring av människor
som också blivit en del av vårt land. Människor som lärt sig svenska, kommit i
jobb och tillsammans byggt Sverige starkare.

Vi liberaler tar nu ansvar för framtiden. Vi driver på för ett Sverige där fler
60 livschanser skapas. Och vägen dit går alltid via skola, utbildning och bildning.
Det har liberaler kämpat för i 200 år – då gällde det folkskolan, idag
språkförskola. Utan kunskaper hamnar både medborgare och landet Sverige i
ett ofrånkomligt utanförskap. Och frihet, trygghet och framtidens möjligheter
ekar tomt.

65

Modern liberalism, eller ur- och skur liberalism som jag brukar kalla det, kan
aldrig blunda för de svåraste samhällsproblemen eller de mest obehagliga
sanningarna. Och det är sällan liberalism att agera dörrmatta åt politiska krafter
som likt katten ständigt går runt het gröt. Liberaler måste flytta på de stenar

som skapar och göder stora samhällsproblem.

Att värna människors trygghet och frihet det är däremot liberalt. Att känna sig trygg i sitt hem, sitt kvarter och i sin stad. Det handlar om att göra upp med
75 hedersförtrycket och separatisterna som vill slita sönder vårt land. Att ställa krav på att kunna prata svenska som medborgare. Ha en relevant utbildning som kan leda till ett jobb. Ett jobb som gör att fler bidrar till samhällsbygget och skapar makt över sina egna liv.

80 Att vara liberal är att ta ansvar för framtiden och fatta svåra beslut i svåra tider. Det handlar om att kunna kompromissa och att samarbeta. Samla stöd för att genomföra reformer som för Sverige framåt i en tryggare och därmed friare riktning. Det är därför vi ingår i den här regeringen och samverkar med tre andra partier. Vi tycker inte lika i allt. Tvärtom. Men vi tar ansvar för en helhet
85 och därmed framtiden utifrån hur verkligheten ser ut!

Det är vad jag kallar en liberalism för 2020-talet!

Ansvar för framtiden kräver också ansvar för välfärden. Att vi ser till att
90 välfärdens kärna fungerar och levererar. När vi alla – förr eller senare – behöver den.

En god äldreomsorg för mormor. En operation i tid för pappa. En barn- och ungdomspsykiatri för brorsan som mår dåligt. Ett starkt LSS så att syrran med
95 funktionsnedsättning kan leva ett värdigt liv. Därför krävs ett betydande ekonomiskt tillskott från staten till kommuner och regioner nästa år.

Men om den svenska välfärdens kärna ska kunna fortsätta leverera över tid så måste vi också slå vakt om samhällsbyggarna. De som varje morgon kliver ur
100 sängen, äter gröt och går till jobbet.

Med inflation, höga räntor och lågkonjunktur måste regeringen möta detta med ansvar. Varslen ökar. Det ser ut att bli tufft på svensk arbetsmarknad till hösten. Arbetslösheten är redan idag för hög. Kompetensbristen är samtidigt betydande
105 – och växande genom alla som vill investera i vårt land och inte minst den gröna omställningen. Tiotusentals barn klarar inte av grundskolan. Därför säger vi liberaler att skola och vuxenutbildning behöver prioriteras framför stora skattesänkningar.

110

Bara så tar vi ansvar för framtiden och för välfärden!

Arbetet för en tryggare och friare framtid börjar i klassrummet. Det är faktiskt det absolut bästa vaccinet mot social utsatthet.

115

Med Mats Persson och Lotta Edholm vid rodret för svensk utbildning ska vi tillbaka till en kunskapsskola i världsklass.

120

Med lugn och ro i klassrummet och fokus på lärarnas förutsättningar. Med fler speciallärare och fler mindre undervisningsgrupper så slipper Fatima vara kuddflicka åt Erik som inte kan sitta still på lektionen.

125

Men om skolan ska lyckas med att rusta alla barn inför framtiden och skapa livschanser gäller det att göra rätt från första början.

Svensk skola är idag överfyllda med skärmar. Det är paddor och det är laptops. Det är mobiler som vibrerar och det är Snapchat hit – och Tiktok dit.

130

Men riktiga böcker, böcker som vi kan ta på, känna på, vika ett hundöra i – ja de är däremot utrotningshotade i svensk skola. Det är inget annat än bedrövligt.

Hjärnforskarna och barnläkarna säger att barn lär sig bäst med analoga verktyg. På vanlig svenska betyder det: Penna och papper — och riktiga fysiska böcker!

135

Men alla lyssnar inte på forskningen. Idag finns företag som täljer guld med pennkniv när kommuner tvunget måste skärmifiera undervisningen. Det finns skolcharlataner i vissa friskolor som sjunger skärmarnas lovsång och andra som lockar med en ny dator istället för en bra utbildning. Vi har till och med partier som vill ha mer skärmar i undervisningen, inte färre.

140

Men hörni. Vi liberaler lyssnar på forskningen. Vi storsatsar därför på nya läroböcker för landets alla elever. De kommande åren har regeringen säkerställt att tre miljoner nya böcker hamnar i svenska klassrum. Det är tre miljoner riktiga böcker som skolminister Lotta Edholm fixat fram – för att elever ska läsa mer och läsa bättre. Jag kallar dem gärna för Lottaböckerna!

145

Skärmexperimentet har även drabbat förskolan. Femåringar sitter förhåxade

150 framför skärmar istället för att utforska världen med sina egna sinnen. De kollar på paddor i soffan istället för paddor i dammen.

155 Det är inte meningen att låta som en osympatisk boomer, som mina fyra egna barn skulle säga. Att sticka en skärm i handen på ungarna ibland för att de ska vara nöjda — och kanske lite tystare — det är mänskligt.

Men vad barnen gör i förskolan är däremot en annan femma. Då är det inte längre en fråga om tidsfördriv, utan vad som funkar bäst för unga elevers lärande och välmående.

160 Därför arkiverade vi den förra regeringens digitaliseringsstrategi för skolan i det ”runda arkivet”. Denna hade annars inneburit en fortsatt ogenomtänkt skärmifiering av förskolan.

165 Jag vill vara tydlig, här kommer ett nytt besked. Liberalerna vill att huvudregeln ska vara en skärmfri förskola. Därför kommer vi ändra i förskolans läroplan för att få bort skärmarna. Och jag vet att det är många föräldrar och lärare som håller med mig.

170 Liberalerna tar ansvar för skolan. Ni kan vara säkra på att vi inte gör fler barn till skärmslavar! Penna, papper och böcker är vägen framåt. Kalla det traditionellt, kunskapsskola, kalla det tillbaka till framtiden! Eller kalla det bara framtiden!

Åhörare!

175 En återupprättad kunskapsskola kräver inte bara ett slut på skärmhysterin. Det kräver också att vi kraftfullt förändrar friskolesystemet. Vi borgerliga har inte alltid varit klarsynta i den här frågan. Vi har varit enögda inför vissa problem. Men det första jag gjorde som partiledare var att lägga om Liberalernas friskolepolitik.

180

En reform som var tänkt att ge föräldrar och barn makten att välja skola själva, har istället gett för stor makt till avarter som skor sig på elevernas och lärarnas bekostnad.

185 Friskolor som inte tar sin verksamhet och elevernas utbildning på allvar ska mötas av kraftfulla böter och saftiga återkrav. Den som slarvar med kvalitén ska

veta att vinsten blir förlust och återbetalningskravet gäller direkt.

190 Friskolebranchens frontfigurer menar att vi går vänsterns ärenden. Men en sak är klar. Vi går inte friskoleägarnas ärenden. Vi går elevernas och lärarnas ärende.

Landets elever ska kunna lita på att de har kemilektioner i en riktig kemisal. Att det finns tillgång till kuratorer och gymnasalar. Att lärarna är behöriga. Att
195 skolan man cyklat till i två års tid inte plötsligt går i konkurs lagom till studenten. Därför städar vi nu upp i friskolesystemet! Det är att ta ansvar för framtiden!

Vänner, vår blågula solidaritet med Ukraina måste fortsätta. Ukrainarna kämpar
200 för sin frihet och självständighet. För sin framtid. Människor offrar sina liv i kampen mot en despot som saknar alla gränser.

Terrorbombningar. Massavrättningar. Ja, Putinregimen spränger till och med kraftdammar för att dränka hem och hela städer. Miljontals människor befinner
205 sig på flykt i Europa.

Ukrainas sak är vår. Deras kamp för friheten är också vår kamp. Regeringen kommer fortsätta stödja Ukraina – och dess tappra och modiga medborgare – så länge det behövs. Stödpaket efter stödpaket. Tills solen en dag går upp över ett
210 fritt Ukraina!

Igår avslutades det svenska ordförandeskapet i EU. Under Sveriges ledning har Europa gjort flera viktiga framsteg. Vi har lyckats stärka stödet för Ukraina. Paulina Brandberg, liberal jämställdhetsminister, har drivit på en EU-anslutning
215 till Istanbulkonventionen. Det är ett stort kliv framåt för jämställdheten och arbetet med att skydda kvinnor och flickor mot våld i alla dess former.

EU-länderna har också till slut enats om en ny plan för att klara klimatet. Ett historiskt klimatpaket som ska ta Europas utsläpp hela vägen till netto-noll.
220

Det är höga ambitioner för Europa som ritar om kartan för klimatarbetet och ställer nya krav på oss. Därför har regeringen satt plattan i mattan för att med kraft elektrifiera vårt land.

225 Sveriges klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari har till exempel

godkänt fler vindkraftverk till havs än vad Per Bolund gjort i tidigare regeringar. Parallellt flyttar vi sten för sten för att möjliggöra byggandet av ny kärnkraft.

230 För att klara klimatet måste den fossilfria elproduktionen fördubblas på rätt kort tid. Vi behöver tusentals vindkraftverk. Tio nya stora kärnkraftsreaktorer. Men också små moderna reaktorer för att fullända elektrifieringen. Därför vill jag och Liberalerna att två nya Rominareaktorer ska börja byggas vid Ringhals redan den här mandatperioden! För klimatet, välståndet och framtidens skull!

235

Om mindre än ett år är det val till Europaparlamentet. Vi liberaler tänker argumentera för vikten av ett starkare europeiskt samarbete. Inte svagare.

240 Det är med den europeiska unionen som verktyg vi tillsammans kan hantera klimatkrisen, stötta Ukraina och säkra välståndet i vår del av världen. För alla medborgare. Bara tillsammans kan vi se till att Europa blir säkert, grönt och starkt.

245 Vi kommer berätta att det är dags att Sverige fullt ut deltar i det europeiska samarbetet. Vi får inte nöja oss med att bara vara medlem i EU. Det är dags att uppgradera vårt abonnemang – och gå från basic till premium – byta ut en svag valuta till en stark valuta. Det är vad Sverige och välståndet förtjänar. Att ta steget från krona till euro. Sveriges företagare önskar det, och allt fler svenskar inser det, särskilt nu i semestertider. Vi ska inte längre sitta på läktaren när andra
250 fattar beslut som påverkar oss. Ensam är inte bara ensam, ensam blir också sakta men säkert fattigare.

Och vi ska så klart välkomna Ukraina som ny medlem i EU snarast möjligt. Det förtjänar dom, eller hur?!

255

Hörni!

Jag vill ägna mina sista ord i det här talet till de många ungdomar som tog studenten för några veckor sedan. Grattis! Ni är fler än 80.000 som sprang ut
260 över skolgården till familj och vänner. Mot framtiden.

Ni är beviset på att personlig ansträngning lönar sig. Att det var värt att vakna tidigt och ta sig till lektioner. Att plugga och läsa på inför proven. Ni har investerat i er egen framtid. Och är det något vi vet så är det att klarar man

skolan, då klarar de flesta det mesta.

270 Utbildning är vägen till frihet och egenmakt. Det är vägen till en bättre
morgondag. En morgondag där gängen faller samman och livsmöjligheter för
fler blomstrar. En morgondag där föräldrar inte oroar sig lika mycket över sina
barns trygghet, utan kan glädjas fullt ut med deras utveckling.

275 Vi liberaler tar ansvar för framtiden. Men det är ni, ni som anstränger er, oavsett
om ni är nybakade studenter, eller bara jobbar hårt, eller sliter för era nära och
kära i vardagen – det är ni som bygger framtiden.

280 Så tack alla ni! Njut nu av sommaren. Läs några böcker. Läs för något barn. Ta
fiskespöet med er ner till sjön. Lycka till med ert sommarjobb och
sommarmarknad. Förälska er. Om ni inte redan gjort det.

Till hösten är det arbetslinjen eller fortsatt utbildningslinje som gäller. Det finns
mycket att göra för framtiden. Och tillsammans kan vi skapa ett bättre Sverige!

Källa

285 <div>Manuskript hämtat från liberalerna.se (2023-10-14)</div>

Taggar

Almedalen, Liberalerna, Politiska tal

URI

290 <https://www.svenskatal.se/tale/johan-pehrson-almedalstal-2023>

295

300